

ایدئولوژی کرمهای انخلی

شایع در ایران

تألیف

دکتر لایع اخلاقی

عضو هیئت علمی دانشکده پریشی دانشگاه علوم پریشی ایران

اخلاقی، لامع، ۱۳۲۷ -

اپیدمیولوژی گرمهای انگلی شایع در ایران / تألیف لامع اخلاقی. -
تهران، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران، ۱۳۸۴.
[۱۲۹] ص.، مصور، جدول.

ISBN 964-6473-89-X

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
کتابنامه.

۱. بیماریهای گرمی - - ایران همه گیرشناسی. ۲. بیماریهای انگلی - -
ایران - - همه گیرشناسی. الف. دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی ایران. ب. عنوان.

NLM

۱. گرمهای انگلی. ۲. گرمهای - - بیماریزایی.

۱۳۸۴ الف ۲۱۶ / الف ۲۰۰ / QX

۳ الف ۹ / پ ۶۴۴ / RA

۶۱۶/۹۶۰۰۹۵۵

۸۴-۳۰۲۲۰۶

کتابخانه ملی ایران

نام کتاب: اپیدمیولوژی گرمهای انگلی شایع در ایران

نویسنده، دکتر لامع اخلاقی

ناشر: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ایران ۸۵-۱۲۵

تاریخ و محل انتشار، ۱۳۸۵ - تهران

نویت چاپ، اول

تیراژ، ۱۰۰۰ نسخه

نایب کامپیوتری و صفحه آرایی، موسسه همراه

کارشناس کتاب، محمدجواد سلیمانزاده مقدم

لینوگرافی، محمدی ۸۸۳۱۳۸۸۵

چاپ و صحافی، میلاد نور ۸۸۳۱۳۸۸۳

ISBN 964-6473-89-X

شابک، ۸۹-X-۶۴۷۳-۹۶۴

قیمت، - / ۱۲۰۰۰ ریال

* کلیه حقوق قانونی این اثر متعلق به دانشگاه علوم پزشکی و خدمات

بهداشتی - درمانی ایران می باشد.

پیشگفتار ناشر

بیماریهای ناشی از کرمهای انگلی شایع در ایران از گذشته تا به حال مورد بحث دانش پژوهان این رشته و سایر رشته‌های وابسته بوده است. مطالعه اپیدمیولوژی کرمهای انگلی برای شناخت بیماریهای آنها و طبقه‌بندی، بروز، شیوع و شیوه درمانی آنها امر ضروری است. علاوه بر این، از آنجائیکه آلودگی‌های کرمی برخی از بیماریهای خطرناک نظیر بیماری کرون را کنترل می‌کند، لذا هلمینتوتراپی به عنوان مبحث جدید به عرصه مطالعات کرم‌شناسی افزوده شده است. لازم به ذکر است که در ازمینه گذشته در برخی از کشورها با استفاده از لارو حشرات نظیر لارو مگس لوسیلیا سریکاتا (*Lucilia Sericata*) بسیاری از زخم‌های مقاوم در برابر داروها را درمان می‌کردند که اینک به کاربرد مجدد آنها پی برده‌اند و مورد اهمیت واقع شده است.

اثر حاضر که به همت جناب آقای دکتر لامع اخلاقی عضو محترم هیئت علمی دانشکده پزشکی برشته تحریر درآمده، حاصل سالها تجربه نامبرده در امر تدریس کرم‌شناسی پزشکی می‌باشد.

مطالعه این اثر ارزنده، به دانش‌آموختگان رشته‌های مختلف علوم پزشکی و سایر رشته‌های وابسته توصیه می‌شود. امید است با استفاده از آموزه‌های این اثر بتوانند اطلاعات لازم را در زمینه مطالعات اپیدمیولوژیک کرم‌های انگلی کسب نمایند.

دکتر ابوالفضل خسروی

معاون پژوهشی

پیش گفتار

توسعه روزافزون علمی در دانش اپیدمیولوژی و آنهم در رشته کرم شناسی پزشکی ایجاب می کند تا دانشگاههای علوم پزشکی در جهت ارتقاء اطلاعات و دستیابی به این دانش اقدام ورزند. بخصوص در حال حاضر که این پدیده مطرح است که با ایجاد آلودگیهای کرمی می توان بسیاری از بیماریهای گوارشی را همانند کرون مهار نمود و یا آنکه با تحریک گروهی از لنفوسیت های کمکی توقف فعالیت گروه دیگر با استفاده از کرمهای روده ای اقدامات درمان کننده مفیدی را به عرصه ظهور رسانید، از اینرو می رود تا هلمنتوتراپی (کرم درمانی) جایگاه ویژه ای در دانش کرم شناسی پیدا کند. از آنجائیکه دانائی در اپیدمیولوژی انگلی، مهم و در پزشکی از پایه های پدیده مذکور است پس بی نیاز از هرگونه قلم فرسایی توجه اصلی دانش و سخن را به اهمیت این موضوع معطوف می دارد.

همکار عالیقدر جناب آقای دکتر لامع اخلاقی که از اساتید بلند پایه و صاحب صلاح در رشته کرم شناسی پزشکی هستند طی سال ها تدریس و تحقیق و با جمع آوری اطلاعات

بسیار مفید کتاب اپیدمیولوژی کرمهای انگلی را به زیور تحریر آراسته نمودند. این کتاب که در نهایت سادگی نگاشته شده است برای گروه زیادی از دانشجویان رشته‌های مختلف علوم پزشکی آموزنده بوده و نیاز است تا از کتب درسی دانشجویان در رشته انگل‌شناسی پزشکی بخصوص کرم‌شناسی محسوب گردد.

دکتر هرمزد اورمزدی

استاد گروه انگل‌شناسی و قارچ‌شناسی دانشگاه علوم

پزشکی ایران

پیش گفتار مؤلف

کتابی که در پیشرو دارید مجموعه‌ای از زحمات اساتید و دانشجویان و محققینی است که سالهای سال بطور مستمر در اقصی نقاط این مرز و بوم با امکانات محدود، به امر تحقیق پرداخته‌اند. که حاصل زحمات آنها همین مجموعه‌ای است که در خدمت همگان قرار گرفته است.

در کتاب حاضر، علاوه بر نکات اپیدمیولوژی، به تظاهرات بالینی و تشخیص نیز اشاره شده است، هر چند که سعی کردم که این کتاب به بهترین شکل در دسترس همکاران محترم و دانشجویان عزیز قرار گیرد به دلایل مختلف مقدور نشد. لذا دست یاری بسوی کلیه خوانندگان و صاحب نظران و محققین، اساتید محترم و دانشجویان عزیز دراز می‌کنم که کاستی‌های مشاهده شده و بررسی‌های جدید را در رابطه با موضوع کتاب کتباً برای اینجانب به آدرس دانشگاه علوم پزشکی ایران، دانشکده پزشکی، ارسال نمایند تا به یاری خدا در چاپهای آینده مطالب، منعکس و اصلاح گردند.

در پایان برخود لازم می‌دانم از جناب آقایان دکتر قدیریان، دکتر صهبا، دکتر ارفع، دکتر مسعود، دکتر مؤبدی و دکتر

اورمزدی و دکتر نظری که از پایه‌گذاران رشته کرم‌شناسی و اپیدمیولوژی کرمها در ایران هستند و بیشترین مطالب این کتاب مرهون زحمات نامبردگان می‌باشد و نیز از استاد محترم و مدیرگروه جناب آقای دکتر هرمزد اورمزدی به علت زحمات و تشویق‌های فراوانشان و همچنین سرکار خانم دکتر دباغی ریاست محترم اداره انتشارات و آقای محمد جواد سلیمان زاده مقدم کارشناس اداره انتشارات و از زحمات همکاران محترم (خانم‌ها دکتر سهیلی پور، فغانی، حدادی، ثارالهی و جناب آقای دکتر مظفری و دکتر صاحبانی) قدردانی نموده و موفقیت روز افزون از درگاه ایزد منان برای همگی خواستار می‌باشم و انشاءاله این کتاب شروعی باشد برای کسانی که علاقه به نوشتن دارند.

دکتر لامع اخلاقی

فهرست مطالب

صفحه	عنوان
۳	مقدمه
۶	تقسیم‌بندی کرم‌های انگلی مهم در ایران
۸	کرم‌هائیکه بطور مستقیم منتقل می‌شوند:
۸	همینولپیس نانا
۱۲	اکسیور
۱۸	کرم‌هائیکه توسط خاک منتقل می‌شوند
۱۹	آسکاریس لومبویکوئیدس
۲۹	تریکوسفال (تریکورس تری کیورا)
۳۴	کرم‌های قلابدار
۴۴	تریکوسترنزیلوس
۴۷	استرنزیلوئیدس استرکورالیس
۵۳	کرم‌هائیکه توسط حیوانات و گوشت منتقل می‌شوند:
۵۳	تنیاسازیناتا
۵۹	تنیاسولیوم
۶۰	تنیا اکینو کوک
۶۸	تریشین
۷۳	کرم‌هائیکه توسط حلزون‌ها منتقل می‌شوند
۷۳	شیستوزوما هماتوبیوم
۸۱	فاسیولاهیاتیکا
۸۴	دیکروسولیوم دندریتیکوم
۸۹	کرم‌هائیکه توسط بندپایان منتقل می‌شوند
۹۰	فیلر دومدین (دراکونکولوس مدینیس)
۹۸	اصول تشخیصی بیماریهای کرمی شایع در ایران
۹۹	هیمنولیاژیس

۱۰۰		انتروبیازیس
۱۰۱		آسکاریازیس
۱۰۳		تریکور یازیس
۱۰۴		بیماری کرم قلابدار
۱۰۵		تریکوآسטר نژیلیاریس
۱۰۶		استرنژیلوئییدیازیس
۱۰۸		تنیازیس (تنیا ساژیناتا)
۱۰۹		اکینو کوکوزیس
۱۱۲		شیستوزومیازیس (شیتوزوما همانتومیوم)
۱۱۵		فاسیولیازیس (فاسیولا هماتیکا)
۱۱۸		میزان شیوع آلودگیهای گرمی براساس مطالعات دانشجویان
۱۴۴		منابع